

Výzva k podpoře zásadních změn v systému exekucí včetně kompromisní verze teritoriality exekutorů

Vážený pane premiére,

dovolujeme si Vás oslovit s prosbou o podporu zásadní reformy exekucí, o které bude v pátek 16. 4. hlasovat Poslanecká sněmovna. Vítáme, že se všechny strany včetně Hnutí ANO hlásí k významným změnám exekučního řádu v čele se zastavováním nevyhnutelných exekucí či zlidštění mobiliárních exekucí.

Podle informací, které jsou v současné době k dispozici, se však poslanecké kluby Hnutí ANO a ODS na rozdíl od ostatních nehlásí k podpoře žádného návrhu, který by zajistil, aby **jeden dlužník měl vždy jen jednoho exekutora**. Aspoň tak to vyplynulo z vystoupení poslance ANO Patrika Nachera na včerejším jednání Sněmovny, a to navzdory tomu, že tato zásada byla součástí původního vládního návrhu novely zákona, je uvedena v programovém prohlášení vlády a byla zmiňována ve Vašich prohlášeních.

Bez přijetí tohoto zásadního principu bude podle našeho názoru reforma neúplná, jelikož nezajistí eliminaci mnoha současných systémových problémů do budoucna. Zejména bude nadále platit, že mnozí dlužníci budou čelit několika exekutorům zároveň a zaměstnavatelé je s ohledem na vysokou administrativní zátěž spojenou s vyřizováním požadavků více exekutorů nebudou ochotni zaměstnávat. Již nyní 60 % oslovených zaměstnavatelů nechce zaměstnance s exekucemi přijímat. Ti se tak pohybují a budou i nadále pohybovat v šedé ekonomice s nejistými příjmy a trvalými problémy se splácením dluhů.

Negativní dopady by tak i v dalších letech doléhaly nejen na stovky tisíc rodin dlužníků, ale také na věřitele, zaměstnavatele. Tratil by i státní rozpočet kvůli nižšímu výběru daní a vyšším nákladům na sociální dávky. Nedošlo by také k žádnému řešení ohledně drsných praktik a ohýbání zákonů, které jsou nechtěným, ale velmi neblahým dopadem soutěže exekutorů o pohledávky. Proto Vás **vyzýváme, abyste důkladně zvážil podporu předložených návrhů a podpořil alespoň kompromisní řešení zavádějící princip „1 dlužník má 1 exekutora.“**

Z předložených návrhů tento klíčový princip nejlépe naplňuje tzv. „**čistá krajská teritorialita**“, která jej zavádí plošně. Kromě něj jej realizují také 2 kompromisní pozměňovací návrhy označované jako **spotřebitelská teritorialita**. Tyto návrhy reagují na argumenty zastánců současného systému i navrhované teritoriality a kombinují výhody obou modelů. Soutěž mezi exekutory by zůstala zachována, ovšem jen v části současného exekučního trhu, kde nebude působit natolik závažné negativní dopady.

Pokud tedy nepovažujete za vhodné, aby byl volný výběr exekutorů zcela zrušen, můžete podpořit alespoň některé z uvedených kompromisních řešení, které odstraní nežádoucí negativní dopady v těch případech, kdy je to nejvíce potřeba. Pokud tak učiníte a některý z kompromisních návrhů bude schválen, bude dosaženo těchto výsledků:

- Tržní prostředí zůstane částečně zachováno, ale nebude mít závažné negativní dopady na nepodnikající dlužníky a jejich rodiny, jak je tomu v současnosti.
- V případě vymáhání pohledávek na podnikatelích budou moci věřitelé exekutora nadále vybírat podle svého uvážení a budou mít tedy stejné možnosti jako nyní.
- Někteří menší věřitelé, u nichž jsou důvody pro zvýšenou ochranu jejich pohledávek, budou mít nadále ve všech případech volný výběr exekutora – tj. osoby vymáhající výživné či náhradu škody a případně i společenství vlastníků jednotek, bytová družstva a obce prvního stupně, pokud bude schválena nejvíc kompromisní varianta (SD [7421](#)).
- Bude zajištěno, aby každý nepodnikající dlužník měl vždy jen 1 přiděleného exekutora. To přinese zvýšení šancí na řádný pracovní poměr a tím i zdroje ke splácení dluhů.
- Nežádoucí vazby mezi některými exekutory a věřiteli, které vedou k porušování zákonů a nepřiměřeným praktikám vůči nepodnikajícím dlužníkům, budou zásadně omezeny.
- Z dlouhodobého hlediska může teritorialita vést k legitimizaci práce exekutorů a vymáhání dluhů, která je dnes výrazně narušena. Tato nedůvěra se promítá i do obecnější nedůvěry v politickou reprezentaci, veřejné instituce a vymahatelnost práva.

Jsme přesvědčení, že kompromisní návrhy by měly být přijatelným řešením i pro všechny zastávce volné soutěže mezi exekutory, kteří zároveň vnímají současné negativní dopady systému na společnost a chtějí je řešit. Zvláště pak v této době, kdy je s ohledem na současnou tíživou situaci způsobenou pandemií COVID-19 zásadní změna systému exekucí ještě palčivější, než byla doposud.

Proto Vás vyzýváme, abyste se zasadil o přijetí kvalitní novely exekučního řádu, která přinese všechny klíčové změny, a to zejména skutečné zastavování nevymahatelných exekucí, zlidštění mobiliárních exekucí a některou z variant teritoriality exekutorů obsahující princip 1 dlužník - 1 exekutor.

Signatáři:

1. Ondřej Krátký, ředitel, Liftago
2. Štěpán Jurajda, ekonom, CERGE-EI
3. Martin Hájek, CEO, Livesport
4. Zbyněk Frolík, zakladatel, Linet
5. Petr Borkovec, předseda představenstva, Partners
6. Bohumil Kartous, ředitel Pražského inovačního institutu
7. Eliška Wagnerová, bývalá ústavní soudkyně a senátorka
8. Šimon Vostrý, podnikatel, zakladatel Ytica a Zoom
9. Daniel Prokop, sociolog, PAQ Research
10. Danuše Nerudová, ekonomka
11. Filip Pertold, ekonom, think-tank IDEA
12. Edvard Outrata, bývalý senátor a předseda ČSÚ
13. Iva Brožová, bývalá předsedkyně Nejvyššího soudu

14. Rut Kolínská, zakladatelka Sítě Mateřských center
15. Michal Bláha, ředitel, Hlídač státu z.ú.
16. Petr Lebeda, ředitel, Glopolis
17. Martin C. Putna, literární historik
18. Miroslava Kroupová, ředitelka, Tamtamy o.p.s.
19. Klára Laurenčíková, předsedkyně, ČOSIV
20. Dagmar Doubravová, ředitelka RUBIKON Centra, z.ú.
21. Petr Máčal, ředitel IQ Roma servis, z.s.
22. Marek Zelenka, předseda, Oživení
23. Nikola Hořejš, sociolog, STEM
24. Jan Barta, Pale Fire Capital
25. Karolína Silná, ředitelka Ekumenické akademie
26. Michal Horáček, spisovatel
27. Vít Klusák, režisér
28. Jiří Biskup, býv. ústřední ředitel ČSSZ
29. Josef Karlický, vedoucí projektu Rekonstrukce státu